

"לְדוֹרוֹת"**סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל
שאלון לרישום קורות ניצולת השואה**

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: פורטנוי	שם פרטי: שבע
----------------------	-----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: שטילגויז	בלועזית Shtilgoiz	שם נעורים: שטילגויז
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: שבע	בלועזית Shiva	מין: ז / נ תאריך לידה: 17.1.1930
מקום לידה (ישוב, מחוז): ויניצה	בלועזית Vinnytsia	ארץ לידה: אוקראינה
שם פרטי של האב: מייסיה (משה)	שם פרטי ושם נעורים של האם: נינה יאבלצ'ניק	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	שם נעורים של האישה:	
מגורים קבוע לפני המלחמה: ויניצה	בלועזית Vinnytsia	ארץ המגורים: אוקראינה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: בית ספר יסודי	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה: תנועת נוער קומוניסטית
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): ויניצה		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? ויניצה, סמגורודוק - Samgorodok		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור: ויניצה	תאריך השחרור: 3.1944	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? ויניצה	
מקומות/מחנות בדרך לארץ:	שנת עליה: 1990	שם האנייה (אם עלה בדרך הים):

<p align="center">אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה</p> <p>(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון</p>
<p>היתה לי משפחה יפה, אמא עקרת בית ואבא עבד בבית מרקחת. הייתי "פיונרקה", חברה בתנועת הנוער הקומוניסטית. כשהתחילה המלחמה הייתי בת 11 ולמדתי בכיתה ה', אחותי הגדולה למדה בכיתה י' ואחי הקטן למד בכיתה א'.</p>
<p align="center">נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה</p> <p>(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):</p>
<p>אבי גויס לצבא והמשפחה לא הספיקה לברוח כשהנאצים הגיעו לויניצה. היה נורא, הכריחו אותנו לשים תלאי צהוב אבל כיוון שהייתי קטנה אני לא שמתי ועל כן הייתי היחידה שיכולתי לצאת ולעבוד, והוטל עלי לספק אוכל למשפחה. הייתי הולכת ברחוב ומנקה מגפיים של הנאצים, לפעמים הם נתנו משהו בתמורה, לחם, כסף. כשהתחיל החורף הייתי משקה את הסוסים שעמדו בשטח של השוק, הייתי מביאה מים מהבאר הרחוקה וכך מרוויחה חתיכת לחם. ב-16.4.1942 בפסח, תלו הודעה שכולם יבואו לאיזטדיון. אמי והאחים הלכו גם הם, אך אמא השאירה אותי בעיר כדי שאוכל לעזור להם במקרה ויקחו אותם לגטו, משם אנשים לא חזרו. הלכתי לסמגורודוק, שם גרה אחות של אמא. היה שם גטו. הייתי שם חודש ואז הקיפו את הגטו, הרגו את כולם ואני היחידה ששרדה. התגלגלתי במדרגות וקיבלתי מכה. התלבשתי כמו מישהי מהקולחוז ושמתי עלי צלב. פניתי לשוטרים שהיו שם והצהרתי שאני לא יהודיה ומחפשת עבודה. השוטרים אמרו לי לחכות ובדיוק בת דודה שלי עברה שם וצעקה לי ביידיש אבל אני לא עניתי לה. השוטרים הובילו אותי לתחנת המשטרה, שם הזדהיתי בשם של קרובת משפחה שלי עם אותה שנת לידה שנפטרה. בסופו של דבר אחרי בירורים שחררו אותי. התחלתי לצעוד חזרה לכיוון ויניצה, כ-50 ק"מ. בדרך התחבאתי במרתפים, ביערות, בבורות, כל מקום שרק מצאתי. היה קר והייתי רעבה. באחד המקומות ביקשתי להשאר לישון והאישה שם בתמורה ביקשה שאוציא לה כנים. לבסוף הגעתי לויניצה, רעבה ויחפה. לא היה לי לאן ללכת ולכן פניתי למנהל חשבונות של סבא שלי. לפני המלחמה אותו מנהל חשבונות היה חייב לסבא שלי כספים. אשתו של מנהל החשבונות לא יכלה לטפל בילדיה והם הסכימו להעסיק אותי כמטפלת בילדים. הייתי בשם בדוי "נד'קה", כך עד שנת 1944. אף אחד לא ידע מי אני באמת. הנאצים היו באים וישנים על הרצפה בבתים של אנשים. בשנת '44 הגיע הנצחון ולא האמנתי שזה קרה. כל משפחתי נרצחה במלחמה, ההורים, האחים, סבא וסבתא.</p>
<p align="center">אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ</p> <p>(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):</p>
<p>התחילו החיים החדשים. חזרתי לביתי ולימודים בבית הספר. למדתי בכיתה ו', כתבתי בעיתון, הייתי תלמידה מצטיינת עד כיתה י'. סיימתי את ביה"ס בהצטיינות. נסעתי לאודסה ללמוד באוניברסיטה וסיימתי בהצלחה תואר בהנדסת טכנולוגיה. בשנת 1954 התחתנתי. לאחר הלימודים קיבלתי הפנייה לעבודה בויניצה ושם גרנו עד העלייה לישראל ב-1990. עבדתי 30 שנה במקצוע. נולדו לנו 2 ילדים, בת ובן. כיום לבת יש 2 ילדים ולבן 3 ילדים. יש גם נינים. כשהתחילו ללכת עם דגלים צהובים וכחולים בויניצה, חששתי ששוב יהיה פוגרום והאנטישמיות תגבר, אז החלטנו במשפחה לעלות לישראל. בשנת 1990 הגענו לישראל כולנו.</p>
<p align="center">נא ספרי/ על חיך בארץ</p> <p>(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'): בעלי נפטר ב-2003 ולא הספיק להגיע להוסטל אליו עברתי. כיום אני גרה לבד והילדים מתקשרים, מבקרים ועוזרים.</p>
<p align="right">ראיון: נטלי ויימן אשדוד. ספטמבר 2009</p> <p align="right">עריכה: קרן אלמוג</p>